

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinae, Sacr. Theologiae, Ac I. V. D. Vticensis
Episcopi, Tractatus De Legitima Svmmi Pontificis
electione, iuxta Summorum Pontificum, praesertim
Gregorij XV. & Sanctiss. D. N. Vrbani ...**

Bonacina, Martino

Lvgdvni, 1637

Qvæstio V. De excommunicatione contra occupantes bona Cardinalium in
Conclavi existentium, aut etiam alibi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10669

re aliquod scriptum, notam, vel signum, quod est materia istius excommunicationis, consequenter non excusatur à mortali, & ab excommunicatione.

QVARTA PROPOSITIO.

14 **A**bsolutio istius excommunicationis Summo Pontifici reseruata non est. Ratio est, quia Gregorius X. qui hanc excommunicationem in Concilio Lugdunensi edit, *cap. ubi periculum citato*, absolutionem non reseruauit, secùs dic de excommunicatione Pij IV. vt dictum est, *num. 8.*

QVÆSTIO V.

De excommunicatione contra occupantes bona Cardinalium in Conclavi existentium, aut etiam alibi.

S V M M A R I V M.

1 Refertur textus in quo ista excommunicatio continetur.

2 Assigna

254 *De Electione legitima*

- 2 *Assignatur materia istius excommunicationis.*
- 3 *Inuadens domum alicuius Cardinalis, non incurrit istam excommunicationem, nisi etiam aliquid rapiat, an autem aliam incurrat, explicatum est in tract. de censuris in particulari.*
- 4 *Inuadens domum alicuias Cardinalis armata manu incurrit excommunicationem, etiam si vox non prodierit ipsum in Papam electum fuisse.*
- 5 *Vulnerans aliquem in domo Cardinalis, postquam eam domum armata manu inuasit excommunicationem incurrit.*
- 6 *Explicatur subiectum istius excommunicationis.*
- 7 *Excommunicatio lata ob inuasionem domus Cardinalis an reseruata sit.*
- 8 *Inuadens domum Cardinalis quas pœnas præter excommunicationem incurrat.*

NE à consueto tractationis vsu recedam, quatuor explicabo, primò, vtrum extet ista excommunicatione, secundò, quænam sit istius materia; tertiò, quodnam sit subiectum; quartò, vtrum absolutio reseruata sit.

PRIMA

PRIMA PROPOSITIO.

I Occupantes bona Cardinalium in Conclavi existentium, aut etiam alias ipsorum domum inuadentes, & aliquid hostiliter diripientes, aut aliquem ibi existentem vulnerantes anatemati subiiciuntur.

Ista excommunicatio lata fuit prius in Concilio Constantiensi sess. 41. in Decreto, omnis etas, contra eos qui violenter occupant res electi in Papam, aut Cardinalium electorum, aliorumque in Conclavi existentium; verum quia forte Decretum Concilij Constantiensis omnino receptu non fuerat, Leo X. in Bulla 16. que incipit *Temerariorum*, confirmans constitutione Honorij III. & Bonifacij VIII. in c. *fælicis*, de pænis, in 6. extendit dictam constitutionem ad eos, qui armata manu inuadunt domum alicuius Cardinalis, & aliquid violenter, hostiliter rapiunt, aut aliquem ibi existentem vulnerant, aut ad huiusmodi delictum mandato, aut consilio cooperantur, aut ratum habent, ut patet ex verbis Bullæ Leonis X. §. 3. ibi, *Et nihilominus constitutiones easdem cum omnibus, & singulis in eis contentis censuris, & pænis, ad omnes, & singulas personas cuiuscunque status, conditionis, & excellentiae existentes, qui alicuius dictorum Cardinalium domum, tam tempore dicti Conclavis, etiamsi*

etiam si in Romanum tunc Pontificem sit electus, quam alias, quandocumque, & ex quacumque causa armata manu inuadentes, & in ea violenter, hostiliter aliquid diripientes, aut quempiam ex inib*e* existentibus vulnerantes, & eorum socios, & qui id fieri mandauerint, vel factum eius nomine ratum habuerint, ac ipsis inuasoribus, consilium in premissis, vel fauorem praestiterint, & defenderint extendimus, & ampliamus.

SECUNDA PROPOSITIO.

² **M**ateria istius excommunicationis consistit in actionibus in hac Bulla expressis; Prima actio est, armata manu inuadere domum alicuius Cardinalis, & aliquid violenter, & hostiliter rapere, is autem dicitur hostiliter rapere, qui hostili modo rapit, seu tanquam hostis, seu publicè & manifestè, ut in simili dixi in *Bulla Cœnæ q. 12. puncto 1. n.6.*

³ Rogabis primò, vtrum ad incurrandam istam excommunicationem satis sit, vt quis armata manu inuadat domum Cardinalis, an etiam requiratur, vt aliquid violenter tanquam hostis rapiat.

Respondeo, vtrumque requiri si loquamur de excommunicatione, quam hīc explicamus. Ratio est, quia Summus Pontifex loquitur per particu

particulam coniunctiuam, & ibi, armata manu inuadentes, & in ea violenter, hostiliter aliquid diripientes; natura autem dictionis & est coniungere, & copulare antecedentia cum subsequentibus, non verò disiungere, & separare, l. *Titia Textores, §. nihil, ff. de legat. l. si hæredi plures, ff. de condit. instit.* & l. *si quis ita stipulatus, ff. de verborum obligat.*

Hinc sequitur eum non affici excommunicatione Bullæ Leonis X. citatæ, qui aliquid è domo Cardinalis violenter, & hostiliter rapit, nisi etiam illam armata manu inuaserit.

Secundò eum non subiici huic excommunicationi, qui titulo lætitiæ, & ex rationabili præscripta voluntate Cardinalis in Papam electi, domum ipsius diripit, quia hoc non facit tanquam hostis, in Concilio tamen Constantiensi citato id vetitum erat, etiamsi fieret prætextu lætitiæ.

Tertiò eum non ligari hac censura, qui spoliat cubiculum Papæ in Conclavi construtum, nám Bulla Leonis loquitur de inuadentibus, & diripientibus domum, quod verificatur de domo extra Conclave posita. Dixi in responsione, si loquamur de excommunicatione, quam hic explicamus, nam si loquamur de excommunicatione lata contra hostiliter insequentes Cardinales in cap. *fælicis de pænis,*

R in 6.

in 6. quam Leo X. in hac Bulla confirmauit, perspicuum est illum, qui hostiliter inuadit domum, in qua Cardinalis existit, excommunicatione affici, etiamsi nihil violenter diripiatur, vt patet ex dictis in *Bulla Cœnæ, Canone II.* quæst. 12. punc̄to 1. num. 6. & seqq.

4 Rogabis secundò, vtrum ad incurriendam istam excommunicationem opus sit, vt inuasio fiat, dum Cardinalis in Conclavi existit, & de ipso prodit vox quod in Pontificem sit electus.

Respondeo negatiuè, sed satis esse quóuis tempore fiat, quia Leo X. generaliter loquitur, ibi, *Qui alicuius dictorum Cardinalium domum tam tempore dicti Conclavis, etiamsi in Romanum tunc Pontificem sit electus, quam alias quandocunque, & ex quacunque causa.*

Secunda actio est, vulnerare aliquem ex iis, qui in domo Cardinalis existunt, quamobrem si quis armata manu inuadat domum Cardinalis, & aliquem ibi existentem vulneret, afficitur excommunicatione, etiamsi nihil inde rapiat, quid autem significet verbum vulnerare, patet ex dictis in expositione *Bullæ Cœnæ.*

5 Rogabis, vtrum ista excommunicatio incurrit ab omnibus qui aliquem vulnerant in domo Cardinalis. Ratio dubitandi pro parte affirmativa est, quia ista actio est distincta

stincta à prima , & exprimitur per particu-
lam disiunctiuam aut ; ad verificandam au-
tem propositionem disiunctiuam sufficit alte-
ram partem veram esse , l. si hæredi plures , ff. de
condit. institut. & l. si quis ita stipulatus in fine , ff.
de verbor. oblig.

His non obstantibus. Respondeo istam ex-
communicationem incurri ab iis qui aliquem
in domo Cardinalis existentē vulnerant post-
quam eam domum armata manu inuaserunt.
Ratio est , quia Summus Pontifex loquitur de
iis, qui domum Cardinalis armata manu inuad-
unt, & simul aliquid hostiliter rapiunt, aut ali-
quem vulnerant , quapropter dictio illa , aut,
non est disiunctua respectu inuadentium, sed
respectu rapientium, ita, ut sufficiat rapere, aut
vulnerare post inuasionem domus , hinc patet
responsio ad rationem dubitandi.

Tertia actio est, socium esse , id est , partici-
pem esse delicti , quod committitur aliquā
prædictarum duarum actionum. Quarta est
mandare. Quinta ratum habere factum suo
nomine ; Sexta consilium , vel fauorem præ-
bere, & defendere.

TERTIA PROPOSITIO.

6 **S**Vbiectum istius excommunicationis
sunt omnes & singuli , qui aliquam ex
R 2 præfa

præfatis actionibus faciunt, nam Summus Pontifex in præfata Bulla generaliter loquitur, ibi, *Ad omnes, & singulas personas cuiuscunque conditionis, status, & excellentiæ existentes.*

QUARTA PROPOSITIO.

7 **A**bsolutio istius excommunicationis summo Pontifici reseruata est. Ratio est, quia licet in præcitata Leonis X. Bulla, nulla reseruationis mentio habeatur, nihilo minus excommunicatio, *cap. fælicis de pœnis, in 6.* reseruata est; ergo etiam ista excommunication reseruata est, nam Leo X. extendit excommunicationem, *cap. fælicis*, cum omnibus ibi contentis ad eos qui aliquam ex actionibus in secunda propositione explicatis faciunt.

8 Secundò dubium est, vtrum præfati delinquentes præter excommunicationem reseruatam, alias pœnas incurrant.

Respondeo, quamplures alias incurrere, ut bannum, infamiam, publicationem bonorum, priuationem beneficiorum, & alia, quæ in *cap. fælicis citato*, recensentur. An autem istæ pœnæ incurrantur ante ultimam Iudicis sententiam, constat ex dictis *de legibus*, vbi generales regulas tradidi.

QVÆ